

(بررسی نمادها و موتیف های معماری سنتی ایرانی)

نویسنده: اسما رضازاده اوصالو^۱، سحر طوفان^۲

چکیده

اگر قرار باشد امروز در مسایل جهانی اظهار نظر کنیم و حرفی برای گفتن داشته باشیم ناگزیریم خود را با جهان امروز هماهنگ کنیم و ما نسلی پیوند دهنده بین آنچه وجود دارد و آنچه خواهد آمد هستیم و با توجه به اینکه دنیای امروز در جستجوی نظم تازه ای است باید بدانیم چه کسی هستیم و کجا میرویم و در جامعه نو چه چیزهایی از گذشته گرفتاری و چه چیزهایی را کردنی است تا بتوانیم نسبت به تحولات جدید متحول شویم. برای این منظور نیاز به خودشناسی و بازشناسی و بازآفرینی ذخایر معنوی خود داریم و این خودشناسی امروز برای ما ضروری است. هدف از این نوشتار بررسی موتیف های معماری به منظور خود شناسی بهتر و بیشتر میباشد و روش این تحقیق از نوع کتابخانه ای میباشد تا بتوانیم با شناخت بهتر پیوندبتری بین آنچه بود و خواهد آمد ایجاد کنیم.

واژه های کلیدی: معماری سنتی ایرانی، نماد شناسی معماری ایرانی، موتیف های معماری سنتی ایرانی، تزیینات معماری سنتی

۱- مقدمه

هنر همچون هر پدیده ای دیگر در یک فرهنگ و تمدن متأثر از بسیاری از عوامل و قوام یافته از عناصر مختلف آن فرهنگ و تمدن است. اما در این میان نحوه تلقی آن فرهنگ از عالم و آدم از همه مهمتر است علی الخصوص اگر آن فرهنگ چون فرهنگ ایرانی صاحب قدمت تاریخی و بهره مند از روح قومی مستمر باشد. در فرهنگ ایران از زمان باستان همواره تلقی خاصی از عالم و آدم بوده و چنان که آثار باقیمانده نشان میدهند، بی آنکه داعیه پرداخت نظریه ای فلسفی به سبکی باشد که بعدها انجام گرفت رهیافت و نگاه ویژه ای به مسئله آفرینش بوده که از خلال آن آموزه های اصلی اندیشه ایرانیان باستان به عالم و آدم آشکار میشود. قالب اصلی این رهیافت هم از پس گذار از عالم ودایی و دوران هندو ایرانی، نخستین و تعالیم زرتشت بوده است که به رغم فراز و نشیب های تاریخ ایران باستان و جرح و تعدیلهایی که در این خلال در آن شد، تا اندی پس از ظهور اسلام در ایران پایید و اصول بنیادین آن مایه اندیشه های مغانی عارفان اولیه دوران اسلامی ایران شد و پایه خلق و بنای حکمت اشراقی سهروردی بنیان مشترک همه این ها هم همانا آموزه ی نور بوده است. اکنون با این مقدمه بشاید که در باب ترقی حکمت اشراقی ایران از انسان سخنی کوتاه گفته آید تا سپس بتوان بر پایه آن طرحی در تمحید تقرب به هنر ایرانی در انداخت. [۲]

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

Asmarezazadeh.ar@gmail.com

^۲ هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

Sahar.tufan@gmail.com